

Et bredere gymnasium til Danmarks unge

Dansk Metal og Dansk Industri deler Reformkommissionens og regeringens analyse om, at der er for mange unge, der automatisk søger det treårige gymnasium. Det gør de, fordi gymnasierne tilbyder et socialt miljø, som de unge efterspørger og fordi de får mulighed for at udskyde deres videre uddannelsesvalg, samtidig med de oplever, at gymnasiet ikke lukker nogle døre for dem.

Det betyder, at de gymnasiale uddannelser er blevet en naturlig hovedvej for langt de fleste unge - uanset om de ønsker en videregående uddannelse eller ej. Det er et tegn på, at ikke alle unge er klar til at træffe et uddannelsesvalg efter grundskolen. Det budskab fra de unge må vi respektere og acceptere. Og for nogle er gymnasiet det helt rigtige valg. Men vi er også nødt til at forholde os til gymnasiets rolle i vores samfund og den undervisningsform, det tilbyder vores unge. Det brede optag betyder, at gymnasiet i dag skal favne rigtig mange forskellige unge og behov, som gymnasiets formål ikke sigter mod. Det er hverken til de unge eller samfundets bedste.

Når vi på den ene side kan konstatere, at 70 pct. af de unge går i gymnasiet, og på den anden side se at 4 ud af 10 studenter påbegynder deres tredje sabbatår; at 40 pct. af gymnasieeleverne efterspørger mere praktisk indhold i undervisningen og at de i stigende grad er uafklarede om valg af videre uddannelse, så er vi nødt til at forholde os til det – både for de unges, men også for samfundets skyld.

Samtidig ser vi, at når de unge er på gymnasiet, søger omkring halvdelen de samfundsvidenskabelige studieretninger, hvorimod det kun er en tredjedel, der søger naturvidenskaben og under hver tiende, som søger de sproglige, hvilket ikke afspejler erhvervslivets behov.

Når alt dette ses i sammenhæng, er vi nødt til at forholde os til, om det faglige niveau, undervisningsformen og selve formålet med det treårige gymnasium er rigtigt for så mange af vores unge.

Vi ønsker, at der tilbydes en toårig ungdomsuddannelse til de unge, der ønsker varieret undervisning, en studenterhue, der kan åbne alle døre, gymnasiefester med vennerne, men som også er nysgerrig på, hvad der sker ude på arbejdsmarkedet og ønsker at prøve forskellige fagområder af i løbet af gymnasietiden. På samme måde ønsker vi, at det treårige gymnasium i højere grad bliver for de unge, som er målrettede mod de videregående uddannelser og som trives i netop dette.

Det er vores vision for de gymnasiale uddannelser.

Nedenfor præsenteres DI og Dansk Metals forslag til en ændring af de gymnasiale uddannelser.

Ændring af den toårige hf

Indhold

- Formålet med hf ændres så uddannelsen skal forberede eleverne mod videre uddannelse på de korte og mellemlange videregående uddannelser, ligesom i dag, men også mod erhvervsuddannelserne.
- Fagpakkerne, der udbydes skal pege mod både det private og det offentlige arbejdsmarked. I dag har man fagpakker, der forbereder mod fx pædagog, politibetjent og sygeplejerske. Fremover skal der også være fagpakker, som peger mod fx it og data, pharma, industri, byggeri, business mv.
- Fagpakkerne skal indeholde fag, metoder og kompetencer, som er relevante inden for området og forløbene kan tilrettelægges i samarbejde med erhvervsskoler, erhvervsakademier og professionshøjskoler om projektforsløb, praktikophold og fagfaglige valgfag.
- Ligesom i dag skal skolerne tilbyde en overbygning mod de lange videregående uddannelserne på ½ år.
- Gennemgang af fagrækken samt gennemgang af de nødvendige lærer kvalifikationer fx i relation til erhvervs- og professionsrettede fag.
- Projekt- og praktikforsløb samt den afsluttende opgave skal laves i samarbejde med den uddannelse eller en relevant virksomhed uddannelsen orienterer sig mod

Strukturelle tiltag

- Det nuværende adgangskrav på 4 fastholdes.
- Der indføres en overgangsprøve mellem første og andet år.
- Uddannelsen kan udbydes på alle institutioner, der har et gymnasialt udbud. Det gælder også erhvervsskoler.

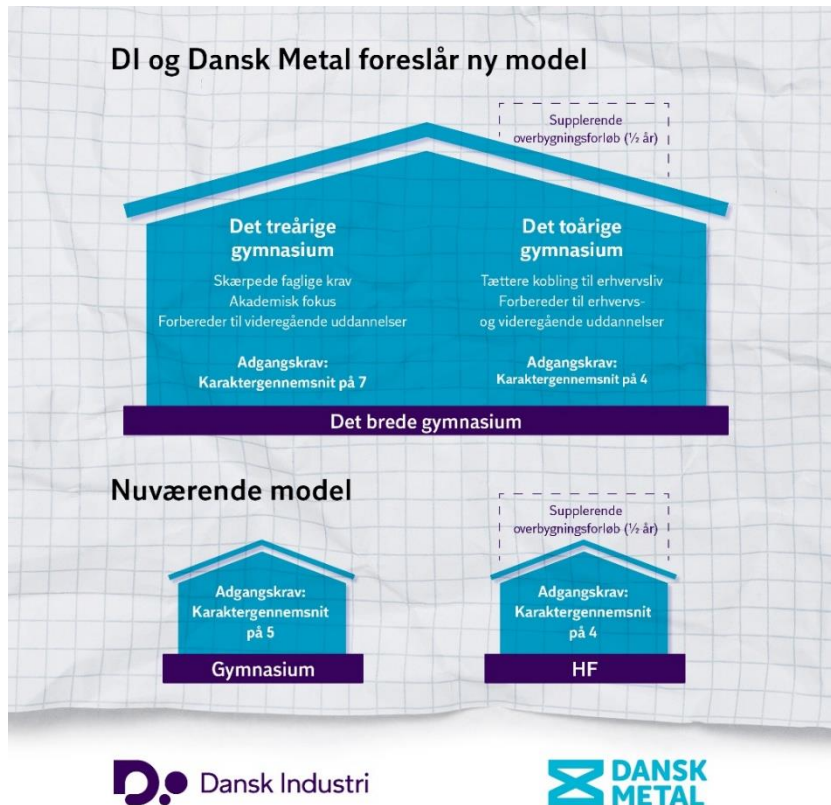
Skærpet profil for den treårige gymnasiale uddannelse

Indhold

- Skærpelse af de faglige krav, fx krav om flere fag på A-niveau, afskaffe studieretninger med begrænset videreuddannelsesmuligheder samt kritisk gennemgang af de samfundsvidenskabelige studieretninger
- Øget inddragelse af erhvervslivet fx ved krav om øget samarbejde med virksomheder, oftere erhvervs-/studiepraktik, projektsamarbejder med virksomheder mv.
- Øget anvendelse af gæsteundervisere med erhvervs erfaring.

Strukturelle tiltag

- Adgangskravet hæves til 7. Derudover afskaffes optagelsesprøven og - samtalen.
- Der indføres en overgangsprøve mellem første og andet år.

Baggrund og fakta

- Knap 4 ud af 10 studenter starter på deres tredje sabbatår. Det er tæt på en fordobling på 10 år.¹
- 40 pct. af gymnasieeleverne efterspørger mere praktisk indhold i undervisningen og flere stx-elever er uafklarede om valg af videre uddannelse efter gymnasiet efter seneste gymnasiereform.²
- I dag har ca. 20 pct. af eleverne på de treårige gymnasiale uddannelser et snit på under 7 i de lovbundne prøver, svarende til ca. 8.000 elever. Med et karakterkrav på 7 forventes det, at en del af eleverne med snit på 5-6 vil få hævet deres karakterer gennem fx 10. klasse eller ved øget indsats i 9. kl. hvorfor andelen af elever, der påvirkes af et karakterkrav på 7 forventes at være mindre end ca. 20 pct.³
- De unge på stx vælger naturvidenskaben og sprog fra som studieretning. De vælger samfundsvidenskaben til. 46 pct. af stx-eleverne vælger samfundsvidenskabelige studieretninger. Kun 30 pct. vælger naturvidenskab og 8 pct. vælger sproglig⁴.
- Htx er i frit fald. I år har knap 3.200 søgt ind på en HTX-uddannelse. I 2019 var det tal knap 5.000. HTX-uddannelserne har altså mistet mere end hver tredje ansøger på bare fem år.⁵

¹ DI's egne analyser

² Reformkommissionen, VIVE "Uddannelsesbarrierer" og EVA's sjette delrapport om gymnasiereformen

³ DI's egne analyser. DI og Dansk Metal har regnet på 7 i snit alene ved de lovbundne prøver. Såfremt man lægger til grund, at eleverne både skal have 7 i snit i standpunktskarakterer og 7 i snit ved de lovbundne prøver får man ca. 30 pct., svarende til ca. 13-14.000 elever, der påvirkes af et karakterkrav på 7, som det fremgår i Tænk tanken DEA's rapport: "Karakterkrav på gymnasiale uddannelser – holdninger og perspektiver"

⁴ DI's egne analyser

⁵ Børne- og Undervisningsministeriet